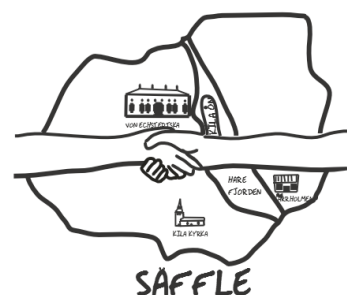

ÖSTRA & VÄSTRA KILA BYGDEBLAD

NUMMER 2017:1 ÅRGÅNG 28

KILA BYALAG

Play-Boy

Han ä inte sô varst social
å som arbetre ä han rätt skral
sinne onger driter han i
lätter annre ta hann ôm di
En uschling dä ä va han ä
å dä kunne schlute mä dä
Men ända vänter vi p'ån vart år
ä inte tefress för'n vi hör'en får
Å tänk härômdagen sô stog ja
på trappa där uttôm mett köle
å helt löcksali dä va ja
bare för dä ja hörde - en göke.

Kjells ledare

Vår nya väg och bro

I förra numret av Bygdebladet nämnde jag att skrivele gått in till Trafikverket angående hastigheten och skyltningen vid Kila växel. Dessutom har boende utefter Rudsvägen kontaktat Trafikverket.

Trafikverket agerade så nu kommer skyltningen att bli tydligare. Hastigheten ändras till 50 km/tim mellan 150 meter söder om korsningen med väg 545 och 250 meter norr på väg 529. Det slutgiltiga beslutet togs av landshövding Kenneth Johansson. Nu när far-ten sänks blir passagen över bron säkrare och trafikmiljön tryggare för skolbarnen och de föräldrar som skjutsar sina barn till och från busshållplatserna.

Hjärtstartare

Byalaget och Församlingsrådet delar på kostnaden för en hjärtstartare. Den kommer att installeras under sommaren 2017 och placeras i församlingshemmet. Utbildning sker av Räddningstjänsten som ser till att den modell som anskaffas stämmer med den som finns i ambulans och övrig sjukvård.

Byalaget anser att fler hjärtstartare bör införskaffas. Vi föreslår ytterligare 2 st. där en placeras på västra sidan och en på östra sidan av Harefjorden.

Insamling

Byalaget väddar om frivillig gåva för inköp av ytterligare 2 st hjärtstartare. Märk inbetalningen med DHLR så ser vi till att bidraget kommer rätt. Alla Kilabor får ökad trygghet med hjärtstartare och i nuläget räcker inte vårt kapital till att köpa fler. Byalagets kontonummer ser ni på denna sida och vi har även swish- konto.

Våren

Nu har vi en härlig tid framför oss då naturen vaknar till liv och alla fåglar börjar sjunga i olika tonarter. Jag avslutar med en dikt som en gång var införd i Staffan Anders lördagskrönika i NWT.

(se framsidan)

Vänliga vårhälsningar till er alla!

Kjell Carlsson

2

ÖSTRA&VÄSTRA

KILABYGDDEBLAD

NUMMER 2017:1 ÅRGÅNG 28

GRUNDAD 1990

Utdelas gratis till hushållen i Kila samt till Kilabor som vistas på äldreboenden.

Prenumeration för övriga 150:-/år.

Bankgiro 745-1750

Swish:1236026025

Ring eller maila kassören

Artiklar och annonsunderlag mailas eller sänds till:

Epost: kilabygdeblad@gmail.com

Adress: C/o Linda Waaksma-Edens

Sandbol Björkliden

66194 Säffle

ANSVARIG UTGIVARE:

Kjell Carlsson 0533-65055, 070-6505587

E-post:kjell@rorkarr.st

KASSÖR:

Morgan Jaresjö 0533-64014, 070-332 77 82

E-post:morgan.jaresjo@telia.com

SEKRETERARE:

Åke Broström, 070-562 25 84

E-post: bassudden@yahoo.se

LAYOUT:

Linda Waaksma-Edens, 073-026 13 88

E-post: imjore@hotmail.com

Stefan Johansson, 070-218 23 65

E-post: stefan.u.johansson@spray.se

Tryckt hos: Åmåls Grafiska AB

VILL DU BLI MEDARBETARE

I VÅR TIDNING?

Skicka manus, bilder och vad du tycker skulle passa i vårt bygdeblad till ovanstående adress.

OBS Skriv namn och adress på baksidan av foton och annat, så vi kan returnera rätt.

Skall Bygdebladet fortleva behöver vi fler som skriver i tidningen eller på annat sätt deltar i arbetet.

VILL DU ANNONSERA?

Vänd dig till redaktionen eller någon i Byalaget.

Framsidan:

Text dikt: Staffan Ander

Bild gök : Yves Hoebeke

Bejublåd julkonsert i Kila

I söndags kväll fick besökarna i Kila kyrka uppleva en stämningsfull julkonsert med andakt. Vaktmästare Sara Andersson hade tänt marschaller och skapat ett ljusarrangemang med slingor både ute och inne i kyrkan vilket gav en särskild julstämning.

Konserten började med att Kila och Gillberga körer sjöng från läktaren "Dagen är kommen" med Kjell-Åke Wennsten som solist. Från kyrkans kor följde sen de välkända sångerna "Jul, jul strålände jul", "Det är en ros utsprungen" och "Betlehems stjärna". Därefter sjöng körsolisten Anders Andersson tillsammans med körerna "White Christmas" Från gruppen Galenskaparna hade kantor Martin Rhodén hämtat nästa sång "Jag vill ha en gammal jul" på melodin Puppy love. Sången utlöste en kraftig applåd vilket också skedde efter nästa sång "Julstress", som är en blandning med "urklipp" från många av de kända julvisorna tex. "Nu är jul igen, Bondens lilla kråka, Fru Söderström, Råven raskar" och flera andra visor, och allt avslutades med körens rungande "Tjo!" Kvällens medverkande gäster var i år en trio, som består av

Rickard Ohlin (sång, gitarr), Roger Lindström, (el-gitarr) och Jerker Karlsson (el-bas). Martin Rhodén presenterade gruppen och berättade bl.a att Rickard Ohlin nyligen tagit emot ett pris som Värmlands främste entreprenör under 2016. Det utlöste applåder.

Trion framförde själva under konserten tre olika sånger och förstärkte också flera av körens med musik. Gruppens första sång var "Rockin' around the christmas tree" - en medryckande gospel. De framförde också sången "Koppången", som Calle Moreus tonsatt, följt av Benny Anderssons "Vinterhamn". Rickard Ohlin tolkade dessa sånger med stor inlevelse. Det är en skicklig grupp, med proffsig musik, som skapar stämning. De varma applåderna visade detta.

"Bella notte" är en välkänd julafontsång. Den framfördes av kören med komp av Rickards trio, med dragspel av Martin Rhodén och mandolin av Eric Högeryd.

Kvällens gästsolist var Kjell-Åke Wennsten - tidigare aktiv i Kilakören. Men sin kraftfulla stämma och till musik av Martin

Rhodén och trion tolkade han julpsalmen "Giv mig ej guld, ej glans, ej prakt i signad Juletid". Han sjöng även solo i "Nu tändas tusen juleljus" där också damkör och blandad kör medverkade. Församlingen deltog i slutverserna.

Församlingsprästen i Kila/Gillberga Rebecca Jaehnke höll en andakt med anknytning till söndagens text och tog med församlingen i bönen Fader vår.

Två sånger avslutade konserten. "Den heliga staden" där körens mannar sjöng melodistämman och damerna sjöng parallellstämmor. Till sist framfördes Adams julsång "O helga natt" av Kjell-Åke Wennsten till pianomusik och Rickards trio samt körsång i refrängen. De medverkande fick sen sitt tack genom blommor som delades ut.

Det blev en stämningsfull julkonsert med både äldre psalmer och nya sånger, allt i ett fint program med engagerade sångare och musiker och till glädje för oss 150 kyrkobesökare.

Morgan Jaresjö

Foto: Arne Berg

Hur går det med vindparken?

2014-12-17 hade Gothia Vind allmän information i Nysäters Bygdegård. Vi var många där. En välgjord och mycket informativ information om den påtänkta Vindpark Knöstad med 13 kraftverk på 2000 till 3000 kilowatt per styck. Man fick lämna både muntliga och skriftliga synpunkter på projektet, senast i mitten av januari.

Bland annat hade man demonstration i ett tyst rum av hur mycket (eller lite) kraftverken lät på olika avstånd vid olika vindhastigheter vid mest ogynnsam riktning. Mest hörs de vid ca 8 meter per sekund. Vid högre hastighet överröstar allmänt oljud i träd och natur. När det är vindstilla eller upp till ca 3 sekundmeter står kraftverken stilla och hörs inte alls!

2015-03-03 lämnade man så in en **miljötillståndsansökan** till Länsstyrelsen i Örebro, som handlägger dessa ärenden.

Tyvärr gick Gothia Vind i konkurs i början av januari 2016 på egen begäran, trots att de hade hela 19 projekt i olika stadier i Sverige.

2016-10-31 bestämde Kommunalfullmäktige i Säffle att tillsynen av de påtänkta 33 vindkraftverken skall övertas från

Säffle Kommun till länsstyrelsen i Värmland. Det gäller alltså Knöstad samt Hökshult och Sjönebol på Näset.

Jag kontaktar i Februari Ann-Marie Fransson som är Miljöskyddshandläggare på Länsstyrelsen i Karlstad. Hon berättar att projekt Knöstad i Juni 2016 är sålt till ett nytt företag som heter Eurowind Energy i Danmark. De har 5 år på sig att genomföra projektet, som skall vara i full drift senast i Juni 2021, om de bygger alltså.

Redan tidigare har antalet kraftverk minskat till 9 stycken, då några var placerade utanför det tilltänkta området.

Om man studerar Eurowind Energy (ewe.dk) på Internet så visar det sej att det är Danmarks största privata bolag som har vindkraft på land. De har också verksamhet i Tyskland, Polen och Rumänien, samt nu även Portugal, Italien och Sverige. Håller också på med solkraft från villor till jätteanläggningar.

Av Ann-Marie fick jag också namnet Clas Lomberg som nu är svensk representant. Jag minns honom som medverkande i Nysäter. Pratar med honom per telefon, och han

bekräftar att Eurowind Energy nu etablerat sig i Sverige och berättar att de övertagit 8 av Gothias projekt.

Vindpark Knöstad är den som kommit längst inför en etablering, därmed inte sagt att det blir av.

Förutom byggande av de cirka 140 meter höga tornen med ca 120 meter stora propellrar skall anslutning göras till elnätet. I detta fallet är ganska enkelt, då 2 olika bolags kraftledningar passerar strax öster om området. Dock skall transformator byggas när man vet vilket bolag det blir, och om det blir alltså!

Just nu med låga elpriser är det knappast lönsamt att bygga vindkraft, men med början i sommar så stänger flera kärnkraftverk de närmaste åren, och då väntas vindkraften ”få nya vingar”, om jag skall vara lite vitsig.

För den som är intresserad finns vindlov.se som är massor av myndigheters gemensamma och jättestora hemsida. Den riktige nörden kan också få information om vart och ett av Sveriges ca 3.500 vindkraftverk på vindstat.com Se årsrapporter.

Roland Takman

Prisvärd manuell **Skogsvård**
på dina marker
Röjning, Plantering, Vindfällor

**LÅNGSERUDS
SKOGSSERVICE**

Kontakta
Johan Graad
070 - 600 95 19

Det är snart dags att börja flagga i fälten!

En del har kanske lagt märke till att det sitter orangea flaggor och regnmätare i en del gården i bygden under sommaren? Det är jag som ligger bakom dem och jag brukar få en del frågor om varför jag sätter upp dem och vad de innebär. Jag tänkte därför förklara lite vad de har för funktion och vad jag gör i fältet.

Flaggorna utgör hörnpinnar på en s.k. prognosruta. Prognosrutan sätts ut på uppdrag av Jordbruksverkets växtskyddscentral i syfte att följa olika gröders utveckling samt utveckling av eventuella svampsjukdomar och skadeinsekter. Jag sätter ut minst en ruta i de vanligaste spannmålsslagen. Varje måndag under maj – juli besöker jag mina prognosrutor och graderar i vilket utvecklingsstadium grödan befinner sig samt läser av hur mycket nederbörd som har kommit under veckan. Efter det graderar jag sjukdomsförekomst och artbestämmer vilka sjukdomar som förekommer samt håller utkik efter skadeinsekter. Graderingen från varje ruta samlas i ett protokoll som jag registrerar hos Jordbruksverkets växtskyddscentral i Skara. Jag skickar även in en hel del prover för analys. Växtskyddscentralen samlar in data från ett antal prognosrutor i de närmsta länen och varje onsdag har vi ett gemensamt telefonmöte. Till mötet har de sammanställt resultatet och vi för en diskussion kring situationen i området.

Varje år är unikt!

Förädlingen mot friskare sorter pågår ständigt, men eftersom klimatet förändras gynnas nya/andra svampar och mutationer kan göra att nya raser bildas. Detta kan gå väldigt fort. Vilket väder vi får under växtodlingssäsongen styr vilka svampar och insekter som gynnas. Ett år kanske vi knappt har några bladlöss alls, medan ett annat år kan innebära att vi räknar upp till 400 löss på de 20 strån vi räknar av. Vi påverkas också av andra länder. Som exempel kan nämnas Kålmalen som blåste in över Sverige två år i rad, år 2013 och 2014. Det har aldrig hänt förut och innan dess hade vi inte ens haft en handfull angrepp av den på hela 70 år. Ett stort angrepp ger betydande skördesänkning, vilket ger sämre näringsutnyttjande och större risk för förluster. Det är inte bra, varken ur miljö- eller klimat-synpunkt.

Försök och statistik!

Längre in i säsongen har vi samlat prognosdata som ger underlag för statistik och grafer. Grafen för varje gröda kan jämföras med tidigare år och tillsammans med statistik, försöksresultat samt diskussionen kring årets temperatur, nederbörd, vindar m.m. kan vi göra en prognos för vilka sjukdomar/skadeinsekter som ser ut att kunna gynnas och bli ett problem i odlingen. Växtskyddsbehovet bestäms utifrån gedigen försöksverksamhet och väl utarbetade

riktlinjer.

I svenskt lantbruk använder vi ytterst lite bekämpningsmedel. De doser som används är mycket låga, det handlar ofta om några deciliter utblandat i flera hundra liter vatten. Dagens växtskyddsmedel är dessutom väldigt specifika och verkar oftast kontaktverkande direkt på svampen/skadegöraren. Prognosverksamheten är en viktig grund för de beslut som ska fattas i fråga om växtskydd.

Vi får se hur växtodlingssäsongen 2017 utvecklar sig. Det är snart dags att börja flagga i fälten!

Text och foto: Ulrica Broström

Äldre ex av Kila Bygdeblad

Vid en gemomgång och sortering av byalagets arkiv så blev det en del äldre tidningar över. Vi arkiverar bara ett ex av varje tidning. Är det någon som vill ha äldre ex av Kila Bygdeblad så hör av er till undertecknad. Kanske finns den kvar.

Resterande ex tar jag sedan till pappersåtervinningen.

Arne Berg 070-679 43 02

Nyinflyttade

David och Karin Green
Ingersbyn Skogsliden

Välkomna

Vi har ingen anmälan om nyfödda, men har vi missat någon hör gärna av er till oss.

Linda Waaksma
kilabygdeblad@gmail.com

TF SNICKERI

Thomas Felth
Smedbyn Säffle

Kök, inredningar, dörrar samt andra
snickerier tillverkas
efter dina önskemål

Tel: 0533-631 27

Mer betalt för grantimmer!

Mellanskog erbjuder en extra premie för grantimmer.
Premien gäller tillsvidare för barmarksavverkning
under våren.

Hör av dig till mig så berättar jag gärna mer!
Björn Andersson, 010-482 81 91.

Skogsägarföreningen Mellanskog – 26 000 privata skogsägare.
Tillsammans för starkare skogsägare och rikare skogar.
Besök oss på www.mellanskog.se

MELLANSKOG
Skogsägarna

Adina Holm, fosterdotter hos konstnären Hesselbom

Att tända ljus vid graven även i juletid har blivit alltmer vanligt även på Kila kyrkogård, och en företeelse som kommit på senare år.

Julafton 1896 begav sej konstnären Otto Hesselbom till Norra kyrkogården utanför Stockholm. Hans första hustru hade gått bort och han levde i fattigdom. Men en liten gran med tillhörande ljushållare och ljus att pryda hennes grav med hade han köpt. Året därpå målade han Julafton vid graven, den i dag troligen äldsta kända bilden av en julgran på en grav. Oljemålningen visar konstnären liggande i snön med ansiktet i händerna framför gravens lilla tindrande gran. Otto Hesselboms Julafton vid graven hänger i Ånimskogs kyrka i Dalsland där konstnären föddes.

Otto Hesselbom förblev barnlös, men hade liksom sin maka Hanna en varm kärlek till barn. Paret tog därför ett fosterbarn, vid namn Adina Holm, som blev dem till mycken glädje och välsignelse. Adina var född på soldattorpet Holmerud i Kärrholmen. Soldaten Johan Fredrik Holm och hans hustru Anna Maria fick många barn och gav dem vackra namn. Hanna Olivia, Hulda Maria, Alma Josefina, Karl Gustaf Ragnar, Adina Viktoria, Gerda Natalia, Signe Karolina och Selma Ingeborg. Man kan förstå att det var fattigt i det lilla soldattorpet och att Adina kunde få det bättre hos konstnären Hesselbom tycktes väl inte vara så främmande.

Hesselboms dör 1913 och hans sista tankar på dödsbädden kretsar kring makan, fosterdottern och hemmet. Hans sista önskan var, att hans hus i Säffle inte skulle säljas utan att Hanna, hans fru och fosterdottern Adina skulle bo tillsammans där. Döden kom dock och skördade fosterdottern i blomman av hennes ålder. I Säffle-Tidningen 1929 kan

man läsa följande notis.

Jordfästning

” På söndagen fördes fröken Adina Holm till gravens vila, varvid kyrkoherde Ahlstedt i samband med jordfästningen höll ett griftetal, vari han erinrade om vårt livs ovaraktighet. Efter jordfästningen sjöng lärare Forslund /evig vila/ av Schubert, och akten avslöts med ps.584”

Snart bröt du upp, snart drog du bort

En flyktig gäst, ditt liv blev kort

En vår som ej i blomning gick

En gryning som ej dagas fick

Men intet Gud tillspilloger
Hans mening är i allt som sker
Fullbordan han åt allt beskär
Som blott hann bliva början här

Din nåd, o Gud, oss vare nog
För vad du gav, för vad du tog
För löftet om ditt paradiset
Dig vare tack och lov och Pris!

Sune Fransson

Adina Holm och Hanna Hesselbom

KILA IF

Kila/Gillbergas ungdomssektion har startat sin fotbollsträning. Alla barn i Kila-Gillberga-Långserud med omnejd är välkomna. Även fler vuxna som bidrar som ledare är uppskattat!

Grupperna är indelade utifrån ålder och träningstiderna ser ni här:

Träningstider

Lek med boll: Barn födda 2012-2013

Tid: Söndagar i Nysätershallen kl 12.30-13.20

Aktiverar kroppen i olika övningar både med och utan boll

Fotbollskul: Barn födda 2009-2011

Tid: Söndagar i Nysätershallen kl 13.30-14.30

Lär ut grunderna i fotboll.

P06; Barn födda 2004-2008

Tisdagar i Långserud kl 18-19, samt söndagar i Herrgårdshallen Säffle kl 15.30-17.

Träning i fysik, teknik och spelförståelse samtidigt som vi bygger upp lagkänslan.

Har ni frågor, kontakta Ann-Marie Rask Olsson på telefon 070-53 87 146

Må så mycket bättre

Välkommen till
Norra Ed's bygdegård
på motionsgympa
För båda män och kvinnor
från 10 År till 100 År

Varje onsdag kl 19.00 till 20.00, tom 26 april
Info: Cia 070-5634951 eller Berit 0701568369

Tag med vattenflaska

KILA IF, i samarbete med Norra Ed's bygdegårdsförening

Varmt välkomna

Vårt kära Fiskarberget igen

Jag ringer upp och träffar Sissi. Glömde fråga efter efternamnet.

”Jo, när detta läses så har vi 20 småbarn och 8 fritidsbarn, så här är det fullt! Nya gungställningen med nytt stativ sätter dom upp till våren, fast barnen har fullt upp ändå med allt det andra i dom nyanlagda sandlådorna och klätterställningen”.
Frid och fröjd alltså, konstaterar

Roland Takman

EFTERLYSNING!
Kilakören söker sångare
Framför allt basar, men även övriga
stämmor är välkomna inför vårens evenemang.

Vi övar på tisdagar kl 19.00 – 20.30.
Därefter kaffe/the och smörgås och trevlig samvaro.
Välkommen!

SANNES BYGG

NYBYGGE
TILLBYGGE
ROT-RENOVERING

072-217 15 10
www.sannesbygg.se

Din researrangör på hemmaplan

Vi erbjuder total-
lösningar för din
show, konsert,
kryssning,
shopping, resor m.m.
till privatpersoner
och företag. Vi har
olika storlekar på
våra bussar med full
säkerhet.

Välkommen

Vi finns för alla

Nysätters Buss AB

Det lilla företaget med de stora möjligheterna
Tel. 0533-300 45

Klämtar klockan för gentianan?

I förra Bygdebladet skrev Gunnar Flygh om en botanisk utflykt på Harefjorden med värdefullt bistånd från Byalaget. Han satte stort värde vid några fynd av klockgentiana. Det är en av Värmlands mest sällsynta vilda växter som bara växer på en handfull lokaler i Harefjorden och Glavs-fjorden. I övriga landet finns den bara i den sydvästligaste delen. Antalet lokaler har minskat kraftigt eftersom den framförallt växer på naturbetesmarker, vilka nu i stor utsträckning överges och växer igen. Arten vill ha fuktig mark som är öppen och solbelyst. För att fröna ska nå jorden och kunna gro får det inte ligga tjocka mattor med vissnat växtmaterial.

I Harefjorden är klockgentianan känd i skriftliga källor från mitten av 1800-talet, men har säkerligen funnits där flera hundra år före

detta. Enligt uppgift från Robert Bronell, som var häradsarkivarie i Södersysslets fögderi på 1940-talet, lyste hela stranden på Kalvön blå av gentianan. Numera för arten en tynande tillvaro och kommer troligen att vara försvunnen från Harefjorden inom ett par årtionden. Främsta orsaken är igenväxningen av stränderna. Ända fram till mitten av 1900-talet betades fortfarande en del stränder vid Harefjorden av nötkreatur. Möjligen kan också minskade variationer i vattenstånd mellan åren ha betydelse.

Vi är nu några kilabor som talar vid om att försöka förbättra livsbetingelserna för klockgentianan genom några enklare röjningsåtgärder. Naturligtvis under förutsättning att berörda markägare lämnar sitt samtycke. För långsiktighetens skull är det bra

om någon förening kan åta sig att formellt hålla i projektet och Kila Byalag har tillfrågats om detta. Lyckas åtgärderna kommer vi att få en tillväxt av gentianabestånden och därmed bidra till utveckling av socknens naturvärden. Något som förhoppningsvis kommer att glädja naturintresserade kilabor, liksom de turister som trafikerar Vikingaleden mellan Säffle och Arvika.

Tomas Janson

klockgentianan

Vi kan förenkla ditt skogsägande och göra det lönsamt.

Besök gärna vårt kontor på Magasinsgatan 4 i Säffle

VVDS

Andreas Olsson
070 – 512 43 52
andreas.olsson@vuds.se

Carl-Johan Holmberg
070 – 180 05 76
carl-johan.holmberg@vuds.se

Von Echstedtska gården

Hej i Kila!

Visst är det märkligt! Hur kan det komma sig att man blir lika förvånad varje gång de visar sig? Eller varje gång man för första gången på året hör dem?

Jag har ju varit med så många vårar nu att det borde vara den naturligaste sak i världen att detta händer men så är det inte. Tvärtom!

Det är något med upplevelsen som blir starkare för varje år och nu börjar jag nog ändå förstå att det handlar om mig själv och tiden som gått, det vill säga min ålder.

Och att det inte är en självklarhet längre att få höra sånglärkornas drillar ligga som ett ljudtak över huvudet, storspovens jubel över gårderna eller staren visningar i toppen av trädet utanför fönstret. De har blivit färre, landskapet förändras till nackdel för vissa men också till fördel för andra.

Ja, jag talar förstås om vårfåglarna och de första vårblommorna som envist strävar sig upp genom snörosorna och det gamla lövtäcket i rabatten.

Och så...som av en händelse står vi inför en ny säsong igen! Innan vi öppnar ska en hel del hända. Det ska städas och föremålen som lagras i Ulvsby ska synas, textilier tvättas och så ska allt transporteras hit. När allt är det är klart så förbereder vi för sommarens konstutställning som vi öppnar med vernissage den 21 maj kl. 14. Utställningen kallar vi "Berg, sjunken, djup" och det är konstnären Anders Widoff från Stockholm som ställer ut.

Han arbetar mycket med installationer och jag har bett honom om ett "samtal" med gården och miljön runt omkring. Han har tillbringat många somrar i Säffle som barn och tycker mycket om von E. På vernissagedagen kommer också Klas- Henrik "Klabbe" Hörngren och spelar på tram-

porgel, förhoppningsvis i vackert väder ute på tunet och så kommer Jessica Kempe att tala. Hon skriver mycket om kultur och konst i pressen också.

Gläder mig åt den här dagen!

Sedan rullar det på sex dagar i veckan utom måndagar. Konstrundan i Säffle går som vanligt lördag/söndag 27-28 maj, vi har ölprovning med Otto Lundell 17 juni och sedan vårt traditionella midsommarfirande 23 juni med efterföljande gudstjänst på midsommardagen 24 juni. Hoppas komma tillbaka med hela programmet i sommarnumret av Bygdebladet.

Tills dess skickar jag mina snödroppar och Anders Widoffs blomma till utställningen "Berg, sjunken, djup".

Hoppas vi ses!

Bästa hälsningar
Käthy på Mellangården

Solens och Sagans Värmland

Det blev en välbesökt afton i Kärrholmens Bygdegård, då filmen "Solens och Sagans Värmland" visades.

Jan G. Andersson från Brålanda inledde visningen med att berätta om tillkommelsen av filmen och att den varit bortglömd under mer än ett halvt sekel. Han har även anpassat filmen till modern teknik.

Som "förspel" visades en filmad intervju från 2016 med den nu åttiotreårige filmskaparen, där han berättar om bakgrunden och om hur inspelningen gått till.

Filmen är gjord av Erling Zackrisson 1954 och har inte visats i Värmland på över 60 år. Filmen är

ett tidsdokument från tidigt 50-tal och skildrar lantbruk, flottning, människor, djur och industri.

Zackrisson har verkligen lyckats fånga den tidens Värmland med sin kamera.

Man förvånas över hur den då endast 22 år gamla Zackrisson lyckades fånga naturen och särskilt djurlivet. Det för tankarna till den kände filmaren Arne Sucksdorff.

- Fantastiskt roligt! Man kände igen så mycket och så vackert det var, sade flera besökare.

- Jag kände igen min mormor från torget i Säffle, sa en av besökarna.

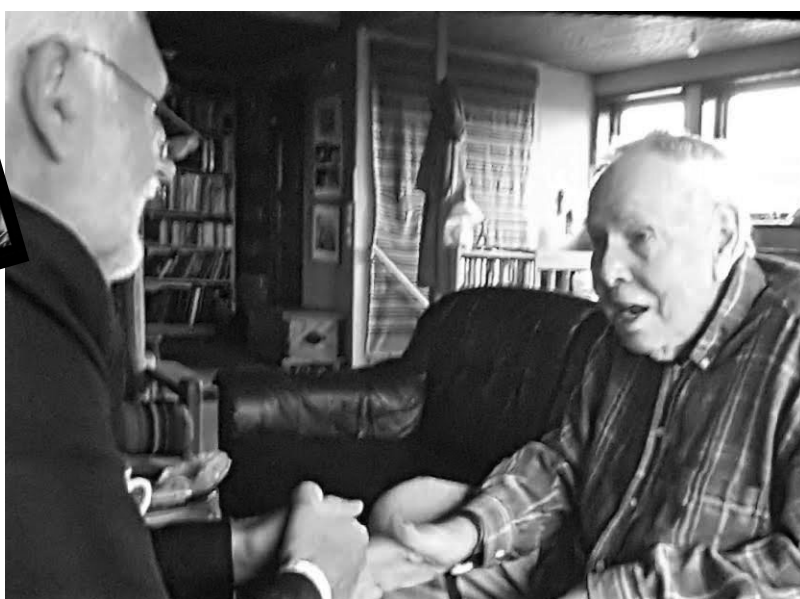
Filmen är en resa i landskapet.

Man får se marknadsgyckel från marknaden i Årjäng, folklustspelet

Värmlänningarna vid Ransäters Hembygdsgård, flottning längs Klarälven, händelser vid Mårbacka och inte minst hans förmåga att teckna porträtt av människor.

- Ja, vi får hoppas att fler får möjlighet att se filmen utöver de 80-tal besökare som kom till bygdegården, säger bygdegårdsförenings ordförande Janne Ström. Han tillägger även, att det blir en ny visning i bygdegården den 29/3 eftersom intresset var så stort.

Sune Fransson

LP:s biodling expanderar i Öxnevål.

Allteftersom verksamheten ökar så har behovet av större lokaler blivit akut. När det blev klart med köpet av Öxnevål så kom uthusbyggnaderna där väl till pass.

Det har varit en intensiv verksamhet i uthuslängan.

Per-Erik o Mustafa visar mig runt och berättar. En stor fördel är att det har aldrig varit djur i ladugården. Men ändå så krävs det ganska mycket för att anpassa lokaler för livsmedelsproduktion.

Efter långsidan i lagårdsdelen är det inrymt en helt modern honungsslunga eller slunglinje som det heter på fackspråk. Där är golvväggar o tak nya och allt är nymålat. Det gäller att ha lättstädade ytor.

På andra långsidan är det personalutrymmen med fikarum, pentry och hygienutrymmen. Kvar i mitten blir ett utrymme för underhåll av kupor och andra tillbehör.

En del av ombyggnationen har lejts bort men mycket av målningen och efterarbetet har biodlarna Per-Erik, Mustafa och Bkht ordnat med. Dom är anställda som biskötare och nu sover bina så det blir tid att ordna med annat.

När jag var där så iordningställdes biamar och lådor så allt skulle vara klart när våren kommer.

Logen o ladan blir lagerutrymme för kupor och annan utrustning. Uppe på rännena kan vi lagra lite div. saker som vi inte använder så ofta. Höhissen Kommer väl till pass när grejer skall upp eller ner. Dessutom så har vi både truck och hjullastare.

Nu på våren är det en spännande tid, har bina klarat vintern? Så kan det varma vädret ställa till det för bina. Dom vaknar upp ur sin vintersömn men hittar ingen mat ute i naturen. Då gäller det att se till att dom får lagom med foder så dom klarar sig fram till den riktiga våren.

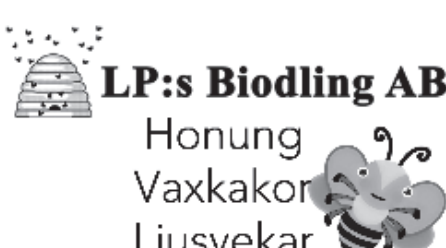
Ett annat hot är sjukdomar särskilt nämner Mustafa ett kvalster som heter Varroa. Det kan liknas med en parasit som lever på bina och deras yngel. Vi lägger mycket tid på att bekämpa kvalstret. Meningen är att biodlingen skall öka från idag ca. 600 samhällen till 1000. Det är en stor ökning och delade samhällen orkar kanske inte dra in lika mycket honung. Vi får se hur vi lyckas. Mycket beror på vädret.

Vi vill ha en varm sommar med mycket sol på dagarna och lagom

regn på nätterna. Då får vi mycket honung av hög kvalitet. Dessutom så får alla runt bigårdarna äpplen, hallon och mycket blommor.

Och ni, det som flyger runt saftglaset på sommaren är inte bi. Dom tycker inte om saft för den är inte nog söt. Det är bara nektar som duger åt dom finsmakarna. Vi önskar LPs lycka till med alla tusentals små medarbetare.

Text o Bild Arne Berg

LP:s Biodling AB
Honung
Vaxkakor
Ljusvekar
Lindesa bisalva

Öppettider: 8-17 alla vardagar
tel 0533-631 11
webshop. www.lpbiodling.se

Vårkänsla

”...och på er är till och med hårstråna räknade” (Matt 10:30)
Äntligen börjar våren komma hit till Kila. Tänk så fantastiskt det är att åter få andas den friska vårluften utomhus, känna vinden i håret på vårpromenaden, se på de första vårblommorna som tittar fram. Allt fruset väcks till liv kan det tyckas. Inte konstigt att våren är kärlekens tid. Och kanske är det så att Gud själv är den som talar till oss när vi går ut i naturen för att njuta av allt det hoppfulla, spirande som vi ser runt omkring oss. Kanske vill Gud med våren visa oss på något av sin kärlek.

För Gud älskar oss mer än vi kan ana. Han gör vad som helst för att få vara nära oss, lära känna oss, hjälpa oss. Ingenstans står det att Gud bara skulle sitta passiv i sin himmel långt borta och ropa till

oss människor: ”Kom hit bort till mig”. Nej, Gud är aktiv i sin kärlek till oss.

Han bestämmer sig för att själv dela vårt liv och hämta hem oss till sig. Det är det som påsken handlar om. Gud sträcker ut sin hand till oss alla och erbjuder oss sin kärlek, sin frid.

Ytterst sett handlar det om att få komma hem. Hem till ett inre rum, inom oss, där vi kan andas ut, där vi kan få bli mötta och sedda på ett personligt vis av universums skapare. Att bli förlåten allt, att bli upprättad och erbjuden en väg framåt. Att bli sedd av den som gjort oss och som förstår oss bättre än någon annan människa någonsin kan göra.

Prästen Max Lucado beskriver Guds kärlek såhär, fritt översatt:

”Om Gud hade ett kylskåp, så skulle en bild av dig vara uppsatt där.

Om Gud hade en plånbok, så skulle fotot av dig finnas i den.

Han skickar blommor till dig varje vår, och en soluppgång varje morgon.

Närhelst du vill prata, så lyssnar han.

Han kunde leva var som helst i hela universum, men platsen han väljer är ditt hjärta.

Det är bara att inse, min vän: Han är helt galen i dig.”

Rebecca Jaehnke
Församlingspräst i Kila

Kila församling

Kyrkoval i höst

Den 17/9 2017 är det kyrkoval. Då har Kilaborna möjlighet att välja vilka som skall styra under en mandatperiod.

Jag citerar några rader ur kyrkoordningen:

”Svenska kyrkan har den ordningen att de kyrkotillhöriga väljer sina företrädare i beslutande organ genom demokratiska val. Därigenom ger de kyrkliga valen var och en som tillhör kyrkan en möjlighet att ta ansvar för hur församlingen skall fullgöra sin grundläggande uppgift och hur stiftet och den nationella nivån skall främja den uppgiften.”

Det normala i Sverige är att dom olika politiska partierna har sina respektive listor. Här i Kila var det bara en lista förra valet (Kyrkans vänner i Säffle pastorat). Hur det blir i år vet ingen än. Det är inte

förrän i slutet på april som det skall vara klart.

Det vi väljer till är kyrkofullmäktige.

Utifrån valet så utses pastoratets kyrkoråd. Det är viktigt att vi i Kila har personer med där.

Sen kommer en nominering till ledamöter i Kila församlingsråd. Ett av kriterierna för en församling är att det finns människor som åtar sig förtroendeuppdrag i församlingen.

Vill vi ha kvar Kila församling så måste det finnas minst en lista med namn på personer som kan och vill engagera sig i kyrkan. Med tanke på dom problem som finns, både med vikande ekonomi och kyrkobesökare så är det viktigt att så många som möjligt röstar i höstens val.

När förre biskop Esbjörn Hagberg

var här i Kila så diskuterades kyrkans problem. Han berättade då om alla gånger som det hade varit problem av olika slag historiskt. Men det hade alltid ordnat sig på något vis. Så kommer det troligen att bli nu också om bara viljan finns hos församlingsborna runt om i Sverige. För det är inte bara här som det är problem.

Här i Kila har vi en fin kyrka i gott skick, ett bra och ändamålsenligt församlingshem, en fin och välskött kyrkogård och allt på en fin plats vid Harefjorden. Allt detta skall vi vara rädd om och överlämna till våra efterlevande. Som våra förfäder har lämnat det till oss. Mer information om valet kommer i Bygdebladet och andra medier.

Arne Berg

Tips för vårplantering på kyrkogården

Hej.

Här kommer lite tips på vad du kan tänka på inför vårplanteringen på Kila kyrkogård....

För våra "kära" råddjur så är kyrkogården ett riktigt mumsställe att få mat på. Penseer tycker de mycket om så jag rekommenderar att ni helst planterar påskliljor "Narcissus" för att blommorna ska vara "i fred" på graven.

Påskliljorna kan planteras ut bara ev tjäle har gått ur marken så det går att plantera i jorden, de tål några minusgrader om vädret skulle bli kallare. Det gör även penseer.

Vattnet sätts på när jag vet att det kommer att vara över nolla på natten så ledningarna inte fryser.... alltså inget speciellt datum utan vädret bestämmer.

Innan sommarplanteringen se till att gödsla rabatten med tex blå korn, chrysan el naturgödsel som kogödsel, el hönsgödsel som är långtidsverkande så kommer blommorna växa bra i sommar, ni

kan i mitten av sommaren ge en duvning till med gödsel så växer blommorna bra tills de ska upp i höst.

Luckra också i jorden innan planteringen, ta bort ev rötter från träd så kommer växterna trivas bättre. Ser ni att det är mestadels rötter i rabatten kanske det är läge att införskaffa en planteringslåda, den hindrar rötterna från att ta näringen som sommarblommorna ska ha.

När ni planterar blommorna se till att dela på rötterna får att de ska växa bra. Om roten inte delas isär (om krukans är fylld med rötter) kan växten fortsätta växa efter krukans form, vilket gör att växten inte tar sig lika bra.

Ge också en ordentlig rotblöta alltså mycket vatten, så får de en bra start.

Blommor som vi kommer att plantera sommaren 2017 här på Kila kyrkogård är bl a:

Knölbegonior- tacksamma i de flesta väder, även placering, kan

stå både i skugga och sol
Heliotrop- vill inte stå i gassande sol hela dagen annars en tacksam blomma

Fuchsia "Spik"- tacksam överallt
Dubbla isbegonior- tacksam mindre blomma, lättskött

Husarknappar- tacksam mindre blomma, lättskött

Silverek- jättelätt skött blomma, kan klippas om den blir för hög
Rudbeckia- en miniatyr av solros. Den helt ljuvlig.

Finns även andra blommor:

Pelargoner- tacksam blomma men tycker inte om regniga somrar, då står den 0ch "stampar". Den vill hellre ha soligt.

Petunior- fin blomma men kräver skötsel för att hålla sig fin och att det ska komma nya knoppar.

Tagetes- tacksam blomma, lättskött men sniglarna älskar dessa blommor och blir det en blöt sommar är det mycket sniglar.

Mvh Kyrkvaktmästaren
Sara Andersson

Denna rabatt har i bakre raden: silverek, rudbeckia, heliotrop (i mitten),

Främre raden: Husarknappar o tagetes (i mitten)

AB JK:s Måleri

Stora Backa, Övre Träcka
Utför allt inom branschen
mail: l.takman@telia.com

070-382 83 42

Lars Takman

Kontrollera dina gamla servitut!

Kontrollera dina gamla servitut!

Denna text är ett utdrag och en sammanfattning av vad som skrivits i Mellanskogs medlemstidning nummer 1 2017 och i tidningen Lands lantbruksdel nummer 9 2017 samt i dagstidningar.

Orsaken till rubriken ovan är att Lantmäteriet har för mycket uppgifter i sina register. Efter årsskiftet 2018 kommer Lantmäteriet att rensa bort inskrivningar av avtalsservitut och nyttjanderätter samt avkomsträtt som beslutats före den juli 1968. Med servitut förstås rätten till "Tillgång till annans mark". Servitutet upphör inte att gälla men kan medföra att den nya ägaren efter en försäljning av en fastighet får svårare att hävda sin rätt till servitutet om inskrivningen inte finns kvar i registret.

Har du fortfarande nytta av de rättigheter som skrivits in före 1968 kan du anmäla om förnyelse senast den 31 december 2018. De rättigheter som kan vara aktuella är t.ex. rätten att använda grannens väg för att komma till ett skogsskifte, en åker, en sjö eller att ha en brygga, en ledning, en brunn med mera.

På Lantmäteriets hemsida finns uppgifter om vilka rättigheter som belastar och tjänar en fastighet. Nyttjanderätterna syns dock bara i registret hos den tjänande fastigheten. Normalt gäller en nyttjanderätt i högst 50 år. Vill en fastighetsägare fortsätta ha nyttjanderätter som förfaller måste nya avtal upprättas mellan parter och ansökan om nyinskrivning göras. Muntliga avtal kan inte inskrivas.

För att läsa mer om Förnyelselagen och hur den påverkar dig samt för att anmäla om förnyelse går du enklast in på Lantmäteriets webbplats: www.lantmateriet.se/fastigheter. Klicka på "Ändra fastighet" eller "Tillgång till annans mark" eller "Förnyelselagen".

Lantmäteriets utrensning gäller inte så kallade officiellservitut, det vill säga servitut som är bildade genom lantmäteriförrättning. Det framgår av inskrivningarna vilken typ av servitut som är inskrivet. Många, kanske de allra flesta av våra jordbruks- och skogsfastigheter i Kila berörs av servitut på ett eller annat sätt. Det finns därför skäl att undersöka saken. Stöd era anhöriga och andra genom att kontakta Lantmäteriet via deras hemsida eller via telefon i god tid före 31 december 2018.

Morgan Jaresjö

KOSKELA

Golv & Bygg AB

GVK-certifierad för våtrum

070 - 573 31 65

0533 - 15314

"Ingenting är omöjligt - det kan bara ta lite längre tid"

RUBENS MASKINER AB

Krossat bergmaterial i alla förekommande grovlekar för slitlager, bärlager och underbyggnad för vägar samt singel för gjutning.

Vi levererar eller du hämtar själv vid Dyvlandakorset.

Ring för prisuppgift:

Sven-Erik 070 - 52 21 463

Ruben 070 - 34 32 070

Öppettider: Måndag - Fredag 07.00 - 16.00

**MATJORD & GRUS
BARKMULL & TÄCKBARK**

**Lastväxlare
Hjullastare
Grävmaskiner**

- Säffle 070 - 665 06 91 -

**info@jpentreprenad.
www.jpentreprenad.**

**ANSIKTSMÅLNING/ BELLYPAINT
HOPPBORGEN
KREASAND**

**IMJORE
KreaSand**

**LINDA WAAKSMA
WWW.IMJORE.SE
WWW.KREASAND.SE
0730261388**

Stort TACK till Bygdebladets annonsörer!

Så har det då varit dags att ringa till bygdebladets annonsörer och fråga om de vill vara med med en annons i 2017 års bygdeblad. Det är roligt att ringa, för annonsörerna är väldigt positiva till att annonsera. Utan Bygdebladets trogna annonsörer skulle det inte bli något blad att dela ut till Kilaborna. Den största intäkten för byalaget är just inkomsten från annonsörerna. Ännu en gång skriver vi därför i bygdebladet "Gynna våra annonsörer!"

Bygdebladet trycks i 550 exemplar

varav cirka 450 delas ut till hushåll inom Kila församlings gränser. Midsommarnumret delas även ut till sommargäster. För dem som bor utanför Kila finns möjligheten att prenumerera. Avgiften är 150:-/år. Se uppgift om bankgiro och swishnummer på sidan 2 i bygdebladet. Vi sänder bygdebladet utan kostnad till våra Kilabor som vistas på äldreboenden. Här behöver vi hjälp från bl.a. anhöriga och vänner med uppgift om äldre som flyttat.

Vi i Kila Byalag hoppas att våra

läsare finner bygdebladet intressant och läsvärt. Information och artiklar bygger ju på att vi får uppslag och idéer från våra läsare. Hör av er till någon i byalaget med uppslag till artiklar och mer än gärna med eget skrivet material. Bifogade foton är välkommet. Bygdebladet ges ut med fyra nummer per år. I mars, till midsommar, i september och till jul.

Morgan Jaresjö, Kassören.

**Nu utökat El-
sortiment**

**BYGGHANDEL AB
-ALLT FÖR BYGGET-**

Byggmaterial med de rätta priserna

Vi erbjuder ritservice vid om- & tillbyggnad, kök m.m.

**I vårt sortiment hittar du: virke, skivmaterial, plåt,
isolering, köksinredning, el, fönster & dörrar,
cementprodukter, armeringsmaterial, uterum, vvs,
dränring & avlopp, duschkabiner ... ..**

Braskaminer & Spisatser

Öppettider: måndag - fredag 07.00 - 18.00 lördag 09.00 - 12.00

Avelsåter 4 661 94 SÄFFLE

Telefon: 0533 - 601 50

www.jlb.se mailadress: info@jlb.se

Het röd linje i Kila

Ur Bruk

Under torpvandringen i 2016 års Kilavecka svängde vi av från Pellerudsvägen och gick över Björkäsängarna mot torpruinen Udden. Vi stannade upp vid en röd käpp i en dikeskant och undertecknad berättade historien om den ”heta röda linjen” mellan stormakternas huvudstäder Moskva och Washington. Några har hört av sig och vill att jag ska skriva ner vad jag då under vandringen berättade och kanske kunde det bli en artikel i bygdebladet.

Upprinnelsen till berättelsen var att för fem år sedan var det dags att rensa Upplidbäcken och ett större dike som går från väg 529 även kallad Pellerudsvägen ner till Summeln. Jag kontaktade ”ledningskollen.se” via Internet. En teletekniker från ett känt bolag i telebranschen hörde av sig och meddelade att den ledning jag anggett i anmälan nu var ”UR BRUK”. Ur bruk stod det på teleteknikerns karta med stora bokstäver. Det var inga problem, gräv ni. Jag insisterade på att vi kunde väl ändå märka ut ledningen så vi slipper gräva upp den. Teknikern kom och satte ut orange tråckäppar i dikeskanterna.

Vi gräver

Jörgen Svensson i Fjäll anlätades som så många gånger tidigare som grävare. Jörgen grävde och rensade upp från stubbar, rötter, vass och jord i Upplidbäcken. Inga problem där. Så kom vi då till mittendiket. Här gick det inte lika bra. För trots att jag stod och spanade ner i diket och kontrollerade om något annat än jord skalades av så lyckades vi ”repa” i telekabeln. Oj, oj så många fina trådar det var i den kabeln. Och så tjock den var. Ingen vanlig bygdekabel. Vi tröstade oss med att kabeln var ju ”UR BRUK” som det stod tydligt på teknikerns kar-

ta. Jörgen fortsatte gräva samtidigt som han fick en idé om att ringa sin mamma Anna Svensson i Fjäll. Ingen ton. Nu ringde vi till andra pensionärer i Rud för att kolla där också. Ingen ton där heller. Nu blev vi ordentligt oroliga.

Jag ringde teknikern och berättade läget. Två tekniker kom och började undersöka kabeln. Jo, det var nog så att kabeln användes trots allt. I två dygn höll teknikerna på och reparerade kabeln. Här kunde nu berättelsen sluta men den kraftiga kabeln i backen med de många trådarna fångade mitt intresse.

Men först: Att den tjocka kabeln trots allt användes berodde på att initiativrika tekniker tröttnat på att reparera den lilla kabeln till Rud och i stället kopplat om ledningarna till den stora kabeln som ändå inte användes.

Hemligt

Under nästan tio år i slutet på 1970-talet och början på 1980-talet hade jag förmånen att arbeta på försvarsenheten vid länsstyrelsen i Värmland. Det var en mycket lärorik tid med många möten med intressanta personer. I Värmland fanns vid den tiden förberedda grupperingsplatser i berganläggningar för några av våra viktigaste centrala myndigheter, som i händelse av höjd beredskap, skulle flytta sina viktigaste verksamheter från Stockholm till Värmland. Mycket av denna planläggning var inte bara hemlig utan även kvalificerat hemlig. Av denna verksamhet framgick att genom Sverige gick en ”het röd linje” som till varje pris skulle skyddas på olika sätt.

Kärnvapenhot mot USA

I oktober 1962 upptäckte amerikanska spaningsplan att man höll

på att uppföra avfyringsramper för medeldistansrobotar på Kuba. Konflikten trappades då omedelbart upp till en akut krissituation. Om Sovjetunionen – som var Kubas nära allierade – tilläts att uppföra dessa robotramper kunde nästan hela USA nås med kärnvapen. President Kennedy agerade omedelbart genom att beordra den amerikanska flottan att lägga Kuba i karantän och därmed förhindra alla transporter till Kuba. I ett dramatiskt tv-tal krävde han att avfyringsramperna omedelbart skulle monteras ner samtidigt som han hotade med att varje raket som sköts upp från Kuba skulle mötas med massiv vedergällning. Detta skedde samtidigt som sovjetiska fartyg stävade mot kubanskt farvatten med vapenutrustning.

Kubakrisen - på randen till kärnvapenkrig – världen håller andan

Under några oktoberdagar 1962 balanserade hela världen på gränsen till ett förödande kärnvapenkrig. Som tur var kunde krisen till slut lösas genom samtal mellan Kennedy och Chrusjtjov. Kubakrisen kunde ha lett till en fruktansvärd katastrof. Strax innan de ryska fartygen nådde fram till det amerikanska blockadområdet blev de beordrade att ändra kurs hemåt mot Sovjet igen. Händelsen var det kalla krigets hetaste ögonblick. Världen har troligtvis aldrig varit så nära ett kärnvapenkrig som just då.

Propagandavinst för USA

Trots eftergifter blev Kubakrisen en propagandavinst för USA och ledde senare till Chrusjtjovs fall som Sovjetunionens ledare. Han hade underskattat John F Kennedys styrka och beslutsamhet som president och därmed fört in Sovjetunionen i en livsfarlig konfrontation med USA, vilket var

helt emot hans egna tankar kring fredlig samexistens.

Heta linjen

Kubakrisen visade tydligt att ett kärnvapenkrig kunde inträffa i verkligheten och hur snabbt det kunde gå när man förlorade kontrollen över händelseutvecklingen. De båda supermakterna lät därför upprätta den s.k. heta linjen, som var en direkt telefonlinje mellan Moskva och Washington, vars syfte var att förhindra

framtida misstag och missförstånd mellan parterna. Enligt uppgift från någorlunda säker källa byggdes tre parallella linjer mellan Moskva och Washington. En av dessa linjer var Moskva – Leningrad – Helsingfors – Stockholm – Örebro – Karlstad – Oslo – Bergen och över Atlanten. Det var linjen Karlstad – Oslo som gick över Kila. Att linjen genom Kila hade så många trådar berodde sannolikt på att ett sätt att försvåra avlysning var att blanda hemliga linjer med

öppna linjer, vilket naturligtvis försvårade avlyssning. Numera sker kommunikationen mellan stater på ett helt annat sätt. Kubakrisen blev en viktig tankeställare för kalla krigets båda supermakter och händelsen ledde senare till att en rad avtal slöts mellan parterna för att begränsa spridningen av kärnvapen.

Nertecknat av Morgan Jaresjö med stöd av uppgifter från Wikipedia.

Nysäters
Café & delikatess
Närproducerad mat & hantverk

LUNCH - VÄFFLOR - BUTIK

I butiken närproducerade delikatesser bl. a. nötkött från egen gård, kravägg, honung från LP:s biodling, äppelmust från Gärdets Musteri i Klässbol m.m.
I butiken finns även ullvaror och hantverk som smycken m.m.

Öppettider måndag till fredag kl 10.00 - 15.00
Vid bokning öppet efter överenskommelse.

VÄLKOMNA IN !!
Önskar Annika 0706-420418 WWW.NYSÄTERCAFE.SE

**Vill du få håret
klippt?
permanentat?
färgat?**

**Ring mig på
0722 465 111**

**så kommer jag
hem till dig!**

**Kerstin Jakobsson
Buvattsrönningen**

Fest- och möteslokal

Norra Eds Bygdegård

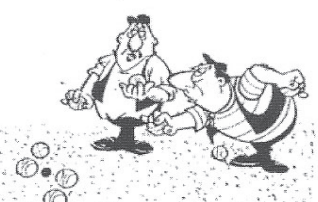
**Tillgänglighetsanpassad,
utrustning för 100 matgäster.**

Bokas på 070/5810601

Kila - Norra Eds Bygdegård

**Har du ont om
utrymme?**

Hyr plats av Vallarna AB
Vi kan förvara det mesta
Du kan också hyra en
inomhus boulebana
Ring 0706 41 38 87 eller
maila vallarna@bahnhof.se
för kontakt med
Lars-Åke

Svenska Gårdar

Säljer och värderar gårdsegendomar över hela landet
www.svenskagardar.se
Säfte 0533-10410

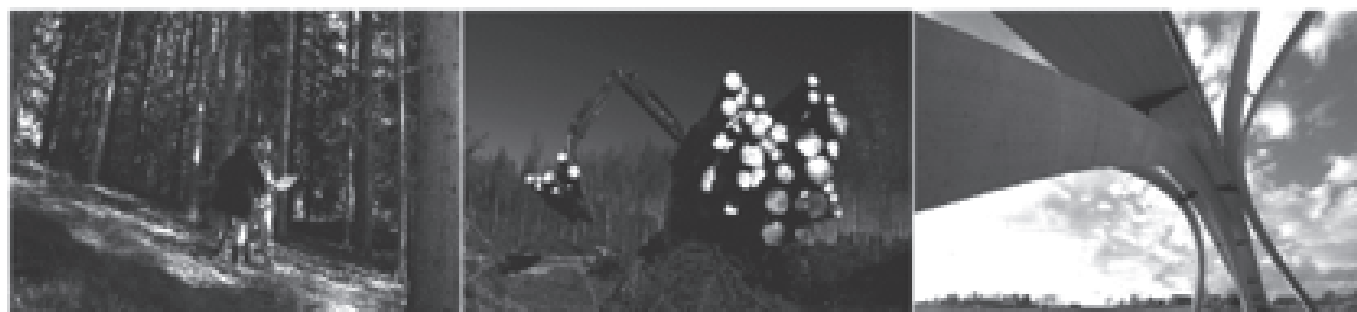
**Öka skogens värde!
Röjning/plantering utföres.**

**Hans Eriksson
Bolet
0702083630**

MOELVEN®

Moelven Skog AB

Vi jobbar med det värdefullaste som finns i skogen!

Timmer!

70% av nettot vid en förnygringsavverkning kommer från timret

En satsning på **Mer Timmer** är bland det mest lönsamma du kan ägna dig åt i skogen.

Går det att öka andelen timmer i skogen?

Eftersom vi själva driver lokala sågverk och förädlingsindustrier har vi haft all anledning i världen att intressera oss för frågan.

Därför vet vi att svaret är **Ja**.

Vårt jobb är därför att sköta, förvalta, avverka och förnya skogen så att en så stor del av en avverkning som möjligt kan bli timmer.

Den kunskap och de erfarenheter som vi skaffat oss på det här området delar vi gärna med oss av.

Vill du veta mera? Kontakta

Joakim Karlsson

Tel. 070 - 600 87 01

0532 - 607 627